

Rapport från tillsyn av Magelungens behandlingscenter, Södergruppen

Datum för tillsyn 2009-09-23

Närvarande från Resursteamet barn och ungdom: konsulenterna Svante Wallin och Eva Lindström

Närvarande från verksamheten, namn och befattning: Enhetschef Josephine Hamner Personal och tre stycken ungdomar har intervjuats.

Gällande tillstånd

Länsstyrelsen har den 16 januari 2009 med stöd av 7 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) beviljat Magelungens behandlingscenter AB, Södergruppen tillstånd för 19 platser varav 5 externa omfattande ungdomar mellan 13 och 18 år. Målgruppen är ungdomar med psykosociala svårigheter som koncentrationsstörningar, depressioner, ångest, tvångstankar/handlingar och andra psykiatriska problem.

Verksamheten

Magelungens behandlingscenter är ett personalägt aktieföretag med start 1993. Magelungen bedriver förutom Södergruppen, som tillsynen gäller, ytterligare ett antal strukturerade öppenvårdsenheter fördelade på Stockholm, mellersta och södra Sverige samt två stycken dygnetruntinstitutioner i Stockholm

Södergruppen inom Magelungens behandlingscenter är en strukturerad öppenvårdsverksamhet som innehåller skola, stöd och vägledning. Verksamheten riktar sig till ungdomar (pojkar och flickor) mellan 13 och 18 år som haft svårigheter att utveckla sina resurser i den vanliga skolan. Ungdomarna behöver också stöd både i inlärningssituationerna såväl som i sin sociala utveckling. Målgruppen är inriktad på ungdomar med psykosociala problem som tar sig uttryck i att man har svårt att fungera i grupp, koncentrationsproblem, depressioner ångest och andra psykiatriska problem. Flera av de inskrivna ungdomarna har neuropsykiatriska diagnoser som ex.vis. Asperberger och ADHD.

Behandlingsinnehåll

"Forma verksamheten efter de inskrivna ungdomarna och uppdragsgivarnas behov och önskemål. Varje ungdom skall känna när de går hem att de haft en bra dag." Enhetschef Josephine Hamner.

I den dagliga behandlingen ingår social emotionell färdighetsträning (SEFT), strukturerad miljöterapi, skolundervisning, familje- och individualterapeutiska samtal samt ART vid behov.

Behandlingen bygger i grunden på ett salutogent och systemiskt tänkande men har även inslag av andra terapeutiska och pedagogiska metoder som KBT, LIP (lösningsinriktad pedagogik) och FFT (funktionell familjeterapi).

I inskrivningsskedet ordnar Södergruppen ett "önskemöte" där samtliga inblandade, ungdomen, föräldrar och socialtjänst i vissa fall BUP var och en får "önska" vad Södergruppen skall arbeta med och hur det skall se ut när ungdomen skrivs ut efter behandling och skolgång. Detta möte utmynnar i ett s.k. samuppdrag där konkreta mål och delmål formuleras och alla skriver under. Detta dokument används under hela placeringstiden men revideras självklart varefter det behövs. Ett av dokumentets syfte är också att man skall få till stånd ett samarbete med alla inblandade parter och kunna göra uppföljningar av vården och förväntade resultat.

Personal

Tillsynen har i denna del omfattat föreståndare och övrig personals utbildning, tillgång till kompetensutveckling och handledning. Vidare har personalbemanning och personalomsättning efterfrågats. Mångfalds- och jämställdhetsplan har efterfrågats, liksom rutiner kring nyrekrytering och nyanställning.

Magelungens Södergrupp har en enhetschef med 100 % tjänstgöringsgrad. Enhetschefen är utbildad socionom- och familjeterapeut samt har KBT och ledarskapsutbildning.

Fyra stycken samordnare/behandlare samtliga socionomer. En familjeterapeut-FFT. Två stycken behöriga lärare samtliga med 100-% tjänstgöringsgrad. Dessutom finns knutna till verksamheten en individualterapeut med KBT-utbildning samt en kombinerad bitr. rektor och SYV-konsulent båda tjänstgör en dag i veckan. Ytterligare resurser i form av psykoterapi, psykiatriker och olika specialpedagoger finns att tillgå inom koncernen.

Samtliga personalgrupper inklusive enhetschefen har väl tillgodosedd extern handledning var för sig. Våldokumenterade jämställdhets- och kompetensutvecklingsplaner finns och flera anställda får och har fått halva sin

regelbundna inventeringsmöten vilket betyder att familj, ungdom, lärare och samordnare går igenom vad som hänt och vad som behöver göras. En gång i veckan har samordnare och ungdoms ett mål och medelmöte där man gemensamt bestämmer kortsiktiga mål, vad man skall satsa på den närmsta tiden, vad som kan göras roligare etc. De är också med och påverkar allt från mat till fritidsverksamheter. Ungdomarna påpekade att, de anser sig få den hjälp de behöver och känner sig trygga med sina kontaktpersoner och vet att dessa i alla lägen för deras talan men att de oftast själva är med på möten och får komma till tals. De uppger också att det är god stämning och som en av flickorna säger "alla är som en liten familj". En pojke säger att "de här är det bästa stället jag varit på" och berättar om andra placeringar och jämför. Om skolan sägen en av flickorna att "Du vet för oss som har ADHD är det jättebra att få jobba i sin egen takt och själv bestämma vad man skall plugga, själv tycker jag bäst om matte".

Bedömning:

att Magelungen, Södergruppen efter intervjuer med ungdomar och personal väl uppfyller de krav på delaktighet som ställs i rubriken och i enlighet med den delaktighetsmodell som anges.

Kvalitetsarbete

I denna del har verksamhetens kvalitetsarbete efterfrågats. Såväl föreståndare som intervjuad personal har fått redogöra för verksamhetens mål, mätmetoder för måluppfyllelse och dokumentation kring detta. Vidare har verksamhetens klagomålshantering granskats.

Förutom att Magelungen har tydliga uttalade och skriftliga mål så följs dessa upp med möten där olika grupperingar som är inblandade i behandlingen deltar. Det är exempelvis "Vi-möten" som sker mellan ungdomen och samordnaren där man pratar om hur det skall vara på Magelungen och allt som rör miljön. Mål och medelsamtal med ungdomarna en gång i veckan där man talar om vad som man behöver satsa på både i skolan och träna på socialt. Man träffar uppdragsgivaren var 6-8 vecka där man redovisar exakt hur långt ungdomen kommit i behandlingen i enlighet med BBIC och genomförandeplanerna. Det finns också inventeringsmöten där familjen, ungdomen, lärarna och samordnarna regelbundet går igenom vad som gjorts och vad som behöver göras.

Vid utskrivning fyller alla inblandade parter i ett utvärderingsformulär Dokumentation och åsikter från dessa möten och utvärderingsformulär sammanställs i en kvalitetsrapport där man utgår från de synpunkter som framkommit och ser resp. vidtar de åtgärder/förbättringar som bör ske. Magelungen har också ett väl utvecklat och dokumenterat system för klagomålshantering.

Bedömning:

Magelungen har bra och fullgoda metoder för att kvalitetssäkra sitt arbete. Förutom det som är ovan beskrivet sker också en intern forskning där man sammanställer utvärderingsformulären från ungdomarna, föräldrarna och

steg 1 utbildning betald. Även andra kompetenshöjande föreläsningar och utbildningar förekommer. Kön fördelningen idag är jämn.

En gång var fjortonde dag träffas alla enhetschefer i Stockholm tillsammans med företagsledningen för att dryfta problem och framtid och andra gemensamma funderingar.

Utförade och skriftliga rutiner finns för nyanställda. Alla nyanställda har en provanställning de första sex månaderna. Den nyanställde har också första tiden en mentor, som arbetat länge i organisationen, som han/hon arbetar parallellt med och kan vända sig till med funderingar tills man kommit in i rutinerna.

Personalomsättningen är mycket låg och vid vikariebehov finns vikarier som är väl insatta i verksamheten att tillgå.

Bedömning:

Magelungens behandlingscenter Södergruppens personal uppfyller väl de kriterier för erfarenhet och kompetens som gäller för att arbeta med målgruppen. Det finns klara och tydliga handlingsplaner på såväl jämställdhets-, kompetensutvecklingsplaner och en god introduktion av nyanställda.

Föreståndarens närvaro och övrig bemanning borgar för att vården säkerställs.

Personalen är väl medvetna och insatta i Magelungens rutiner mål och värdegrunder. Både personal och föreståndare har en god extern handledning.

Delaktighet

I tillsynen har de inskrivnas delaktighet vid inskrivning, vårdtiden och utskrivning granskats. Delaktighet i beslut som rör den egna behandlingen är viktig.

Delaktighet kan innebära att vara delaktig i beslutsprocesser kring behandlingsinsatser, men också i frågor som rör till exempel val av fritidssysselsättning, inredning av det egna rummet. I tillsynen har en delaktighetsmodell utvecklad av H Shier (2001) använts. Delaktighet kan enligt modellen indelas i fem steg:

- 1. Personal lyssnar på de inskrivna*
- 2. De inskrivna får stöd i att uttrycka sina åsikter*
- 3. Hänsyn tas till de inskrivnas åsikter (utifrån individuella förutsättningar)*
- 4. De inskrivna är inblandade i beslutsprocesser*
- 5. De inskrivna delar makt och ansvar när beslut ska fattas*

Tre ungdomar, två flickor och en pojke, intervjuades enskilt under tillsynsbesöket. Samtliga ungdomar var mycket nöjda med sin placering och ansåg att de hade både insikt i och möjlighet att påverka innehållet i behandlingen. De intervjuade ungdomarna var också medvetna om vad som skriftligt dokumenteras om dem och var/hur man skall få del av dessa.

Vad gäller möjligheter att påverka, ta ansvar och bli lyssnad på berättade ungdomarna dels om att de var med och utformade samuppdraget vid inskrivningen. Att de vid början av varje termin tillsammans med lärarna och samordnare kommer överens om vad man skulle satsa på, och förbättra sig i, både i skolan och i behandlingen under den kommande terminen. Förutom detta sker

uppdragsgivarna samt gör uppföljningar ca två år efter utskrivningen. Flera olika möten mellan chefer inom Magelungen samt en ständigt pågående utbildning av personal i kvalitetssäkringsfrågor gör att kvalitetsarbetet blir väl tillgodosett.

Skola och sysselsättning

Kunskap och goda skolresultat är viktiga friskfaktorer för barn och ungdomar. Tillsynen har granskat hur skolundervisningen för de inskrivna är organiserad, hur den följs upp och hur omfattande undervisning varje elev får. Inskrivna har intervjuats om skolundervisningen. Fritidssysselsättningar ska upplevas som meningsfulla av de inskrivna och ska så långt det är möjligt utgå från den inskrivnes egna önskemål och behov.

Magelungen strukturerade öppenvårdsverksamhet bygger till största delen på att elever som inte klarat av eller haft problem i en vanlig klass skall få undervisning i främst basämnen. Varje elev ges möjlighet, via en till en undervisning, att få möjlighet att studera utifrån sin individuella kunskapsnivå. Vilket betyder att eleverna har undervisning mellan 5 till 15 timmar i veckan beroende på vad man klarar av. Eleverna är inskrivna vid sina respektive hemsolor. Målet är att efter behandlingens slut klara av att både socialt och kunskapsmässigt kunna gå vidare till gymnasie- eller andra studieformer. Magelungens skola har två behöriga heltidsanställda lärare och en kombinerad rektor och SYV-konsulent. Samordnarna arbetar nära lärarna (gemensamma lokaler) och har tillsammans med elever, föräldrar och uppdragsgivare möten som beskrivs under rubriken kvalitetsarbete.

Bedömning:

Magelungens skolverksamhet håller en mycket god kvalitet. Undervisningen har en bra struktur och är väl anpassad till målgruppens behov. Undervisningen är individuellt anpassad och sker en till en. Undervisningen uppfyller också väl grundskolans krav på såväl kompetens som lektionstimmar.

Dokumentation

Tillsynen har granskat hur uppgifter om den inskrivne dokumenteras och förvaras. Har verksamheten genomförandeplan, förs journaler enligt gällande regler och hur informeras den inskrivne om vad som dokumenteras om honom/henne

Vid tidigare inspektioner har påpekats att underskrifter saknats på genomförandeplaner samt att dokumentationen enligt länsstyrelsen kan uppfattas som rörig. Magelungen har tagit till sig synpunkterna. De har idag ett system där varje elev har en egen pärm med ett tydligt register som gör det lätt att hitta bland dokumentationen. Inskrivningsbeslut finns i alla akter och såväl journalanteckningar som genomförandeplaner är underskrivna. Föreståndaren omtalar att man till årsskiftet kommer att införa ett helt nytt journalsystem, Safedoc inom hela Magelungen.

Bedömning:

Magelungen har idag fullgoda rutiner och uppfyller de krav som lagar och förordningar ställer på dokumentation. Enligt föreståndaren kommer detta att ytterligare förbättras och tydliggöras med det nya godkända IT-systemet Safedoc som införs från och med årsskiftet.

Säkerhet

Denna del av tillsynen omfattar hur verksamheten arbetar med och upprättar rutiner för att förhindra hot- och våldssituationer, sexuella övergrepp, psykisk misshandel och kränkningar mellan inskrivna eller mellan personal och inskrivna och hur verksamheten hanterar sådana situationer eller andra krissituationer om de uppstår. Rutiner för att förhindra att den inskrivna skadar sig själv har efterfrågats. Vidare har rutiner vid avvikelse och uteblivande från verksamheten hanteras. Verksamhetens ordningsregler har granskats liksom rutiner för att säkerställa nyrekryterad personals lämplighet.

Lokalernas utformning, stor närvaro och närhet hela dagen av antingen samordnare eller lärare gör att tillsynen av eleverna är mycket god. Det finns också tydliga och dokumenterade rutiner för hur personal skall agera om misstanke finns om våld, hot om våld eller andra kränkande behandlingar. Regelbundna möten med elever, föräldrar, samordnare och lärare ger ytterligare möjligheter för alla inblandade parter att komma till tals. Rutiner för klagomålshantering finns, dessutom tas synpunkter och klagomål upp vid de regelbundna chefsträffarna för att se om klagomålen är gemensamma för hela koncernen och vad man kan åtgärda. Dessutom rapporteras detta till Magelungens egen forskningsenhet. All nyanställd personal lämnar utdrag ur polisens belastningsregister och startar med sex månaders provanställning då man dessutom arbetar parallellt med sin mentor.

Bedömning:

Magelungen tillgodoser de krav som ställs på säkerställning av ny personal, inskrivna elevers säkerhet och klagomålshantering

Hälsa

I detta delområde av tillsynen har granskats hur de inskrivnas behov av hälso- och tandvård tillgodoses, samt hur verksamhetens rutiner för kost, sömn och motion ser ut. Vidare har granskningen omfattat verksamhetens arbete kring droger och sexualitet.

Magelungens skola har via skolhälsovården tillgång till skolsköterska och skolläkare. Det finns en grupp inom Magelungen som arbetar kring hälsa, mat och fritid. Man anordnar temadagar kring sex & samlevnad och droger samt gör besök på ungdomsmottagningar. Förebyggande hälsa är den motion ungdomarna får via schemalagda idrottstimmar en gång i veckan.

Bedömning:

Magelungen uppfyller väl kriterierna för de krav som ställs på ungdomarnas hälsa.

De inskrivnas känslomässiga och sociala behov

Tillsynen har omfattat hur de inskrivnas känslomässiga och sociala behov tillgodoses och hur vård och behandling utformas med hänsyn till den personliga integriteten. Till exempel hur möjligheten till enskildhet och privat sfär ser ut, om de inskrivna har en kontaktperson de kan vända sig till och som de litar på.

Bedömning:

Vid intervjuerna med de inskrivna ungdomarna framkom inget som tyder på att deras integritet, sociala behov av enskildhet eller andra känslomässiga behov åsidosätts. Även vid samtal med personalen framkommer att de är väl medvetna ungdomarna känslomässiga och sociala behov och tar hänsyn till dem.

Sammanfattande bedömning

Magelungens Södergrupp drivs enligt gällande tillstånd. Magelungen har en väl inarbetad vårdideologi, tydliga målsättningar och en personal som har kompetens för de krav som ställs för att arbeta med målgruppen. Utöver den interna kompetensen finns ytterligare resurser att tillgå inom koncernen. Magelungens behandlingscenter bedriver också via en halv tjänst också ett forskningsarbete som utvärdera såväl metoder som resultat av vården.

Stockholm den 12 oktober 2009

Handwritten signature of Linda Kilter in cursive script.

Linda Kilter
Enhetschef

Handwritten signature of Svante Wallin in cursive script.

Svante Wallin
konsulent